

“อยากตั้งกลุ่มเคลื่อนไหวทำไมดี?” 7 ขั้นตอนเริ่มตั้งกลุ่ม

<https://actlab.protestista.com/7-steps-to-start-a-group/>

อยากตั้งกลุ่ม เคลื่อนไหวทำไมดี? 7 ขั้นตอนเริ่มตั้งกลุ่ม

1. รวมกลุ่ม

คนที่ไว้วางใจและมีเป้าหมายเดียวกันอย่างน้อย 3-5 คน

2. ตั้งดาว (Vision)

อยากเห็นอะไรที่ปลายทาง ดาวจะเป็นตัวกำหนดทิศคอย่นำทาง

3. ปักธง (Goal)

ตั้งเป้าหมายระยะสั้นเป็นรูปธรรม

4. อ่านสมรภูมิ (Scenario analysis)

วิเคราะห์สถานการณ์เราคือใครในสมรภูมินี้

5. วางแผนยุทธศาสตร์ (Strategy)

แผนการรบหรือวิธีการบรรลุเป้าหมาย

6. ออกแบบวิธีการ (Tactics)

ยุทธวิธีหรือกลยุทธ์ทำให้แผนดำเนินไปอย่างราบรื่น

7. แบ่งบทบาทรับภารกิจ (Mission)

เก็บเกี่ยวผลผลิตให้ตรงตามเป้าที่วางไว้

โลกยุคนี้ใครอยากเปลี่ยนแปลงไม่ว่าประเด็นอะไรก็เริ่มต้นง่าย ๆ ด้วยตนเอง มีช่องทางมากมายที่คนธรรมดาคนหนึ่งจะทำได้ แต่จะมีพลังมากขึ้นถ้ารวมกลุ่มกันขึ้นมาแตกแอกกันขึ้นในเรื่องนั้นๆ

เพราะการเปลี่ยนแปลงระดับฐานรากไม่ได้มาจากแพลตฟอร์ม ไม่ได้มาจากวีรชนเอกเทศหรือผู้นำฟ้าประทาน แต่มาจากขบวนการและการจัดตั้งกลุ่มที่เข้มแข็งจากภายใน

การต่อสู้เพื่อประชาธิปไตยไทยช่วงปี 63 ก่อเกิดกลุ่มต่างๆ จำนวนมากทั่วประเทศ ซึ่งหากกลุ่มจำนวนมากเหล่านี้มีการจัดตั้งภายในอย่างเข้มแข็ง นั่นจะเป็นรากฐานของขบวนการต่อสู้เพื่อประชาธิปไตยที่สำคัญในอนาคต

ถามว่าเข้มแข็งยังไง? ก็แต่ละกลุ่มมีอิสระในตัวเอง จัดตั้งแนวระนาบ ไม่มีการรวมศูนย์ เกี่ยวร้อยกันอย่างหลวมๆ พร้อมจะแตกตัวและพร้อมจะมารวมตัวกันใหม่

มีตัวอย่างให้เห็นมาแล้ว ขบวนการต่อต้านนิวเคลียร์ที่สหรัฐอเมริกาปี 1977 คนราว 2,500 คนที่จัดตั้งมาจากการรวมตัวของกลุ่มเล็กๆ จำนวนมาก บุกเข้ายึดโรงปฏิกรณ์ปรมาณูที่นิวมัมเบีย หลังจากนั้นขบวนการต่อต้านนิวเคลียร์ก็ใช้รูปแบบนี้ในปฏิบัติการที่ประสบความสำเร็จมากมายตลอดทศวรรษ 1970-80

เราเป็นว่าถ้าเริ่มคิดจะตั้งกลุ่มลองทำ 7 ขั้นตอนนี้

1. **รวมกลุ่มคน**ที่ไว้วางใจและมีเป้าหมายเดียวกัน เริ่มจากกลุ่มเล็กๆ อย่างน้อย 3-5 คน เป็นสมาชิกรุ่นก่อตั้ง
2. **ตั้งดาว (Vision)** คุยภาพฝัน ภาวะสุดท้ายที่พึงปรารถนา เราอยากเห็นอะไรที่ปลายทาง ดาวจะเป็นตัวกำหนดทิศคอยนำทางไม่ให้เราหลงทาง เห็นจุดร่วมและไปด้วยกัน (ถ้าวันหนึ่งเรามองดาวกันคนละดวงแล้วก็คงต้องแยกทางกัน)
3. **ปักธง (Goal)** ตั้งเป้าหมายระยะสั้นที่เป็นรูปธรรม กลุ่มเราต้องเก็บเกี่ยวผลลัพธ์อะไรที่จะทำให้เข้าใกล้ดาวยิ่งขึ้น
4. **อ่านสนามรบ (Scenario analysis)** วิเคราะห์สถานการณ์ ดูว่าประเด็นนี้มีใครเกี่ยวข้องบ้าง หากู้กรณีหลักและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องโดยเริ่มจากนิยามว่าเราคือใครในสมรภูมินั้น
5. **วางแผนยุทธศาสตร์ (Strategy)** เลือกว่าเราจะเข้าตีจุดไหน จะตั้งค่ายปิดล้อม ถอนเสาค้ำ หรือพุ่งเป้าที่คู่อริโดยตรง ยุทธศาสตร์คือแผนการรบหรือวิธีการบรรลุเป้าหมายซึ่งคนในกลุ่มจำเป็นต้องเห็นภาพร่วมกัน
6. **ออกแบบวิธีการรบ (Tactics)** ยุทธวิธีหรือกลยุทธ์คือการทำให้แผนนั้นดำเนินไปได้อย่างราบรื่น tactics จะขึ้นอยู่กับสถานการณ์และศักยภาพของแต่ละคน
7. **แบ่งบทบาทหน้าที่คนในกลุ่ม** กิจกรรมที่คนในกลุ่มต้องทำเพื่อเก็บเกี่ยวผลผลิตให้ตรงตามเป้าที่วางไว้

นอกจาก 7 ขั้นนี้แล้ว หัวใจสำคัญอีกประการของการตั้งกลุ่มคือการตระหนักถึง พันธกิจ (mission) หรือ ภารกิจ เป็นความมุ่งมั่นที่จะทำเพื่อสนองเป้าหมาย เป็นคำสัญญาที่คนในกลุ่มพร้อมจะแบกรับ เป็นการประกาศ ว่ากลุ่มเราจะต่อจิ๊กซอร์กับคนอื่นตรงไหน ที่ยืนของเราในขบวน กลุ่มเราอยู่ตรงไหนของการเดินทางไปสู่ดาว หรือเป้าหมาย

การมีพันธกิจหรือภารกิจชัดเจนช่วยให้เราเชื่อมโยงกับคนอื่นได้ ทำให้รู้ว่าตัวเองอยู่ตรงไหนในขบวน เป็น แกนของกลุ่มที่ทำให้เรามั่นคงไม่ต้องลนลานทำทุกอย่าง

ลองหันมาดูกลุ่มเรา ใหม่ๆ อาจอยากทำไปเสียทุกอย่างแต่พอเริ่มกำหนดภารกิจตัวเองได้ รู้เป้าหมายที่ ต้องการไปให้ถึง เพียงเท่านั้นกลุ่มเราก็พร้อมออกไปลุยอย่างมีทิศทางแล้ว

อย่างไรก็ตาม ถึงแม้ว่าการจัดตั้งกลุ่มเล็กๆ ที่สมาชิกมีความสัมพันธ์กันเหนียวแน่นจะเป็นปัจจัยสำคัญ ของการสร้างขบวน แต่ก็ต้องไม่ละเลยที่จะแสวงหาแนวร่วมกลุ่มสนับสนุนที่พร้อมจะให้ความชอบธรรมกับ ปฏิบัติการของขบวนได้ สิ่งนี้จะทำให้ขบวนการเติบโตและบรรลุภารกิจในที่สุด